

KLUB ŽENA S BOLESTIMA DOJKE »NADA«
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

KAKO SI MOŽETE POMOĆI U BORBI PROTIV RAKA DOJKE

*Nema nikakva razloga da se
bojite saznati istinu o raku dojke.
Činjenice obrabruju i umiruju,
uz uvjet da imate na umu kako je...*

**...VAŠA NAJBOLJA ZAŠTITA
RANO OTKRIVANJE BOLESTI**

KADA TREBA POČETI PODUZIMATI ZAŠTITNE MJERE

U dobi između 20. i 35. godine

- Jedanput u mjesecu sami pregledajte dojke.

U dobi između 35. i 45. godine

- Jedanput u mjesecu sami pregledajte dojke.
- Jedanput u godini otidite na pregled dojki ultrazvukom.

Nakon 45. godine

- Jedanput u mjesecu sami pregledajte dojke.
- Jedanput u godini obaviti pregled dojki ultrazvukom ili mamografijom.

Upamtite: Ovo su samo smjernice. Vaš će Vam liječnik možda dati drugačiji savjet imajući na umu podatke o Vašem osobnom zdravlju i zdravlju Vaše obitelji.

KOJE ZNAKOVE TREBA TRAŽITI

Budite svjesni svojih dojki. Upoznajte se s time kako izgledaju i kako ih normalno osjećate.

Ustanovite što je za Vas normalno, koje promjene tražite i nastojite uočiti te idite redovito na preglede. Smjesta otidite liječniku ako na dojčkama primijetite ijednu od ovih promjena:

- iznenadnu bol u dojci ili pazušnoj jami.
- kvržicu u dojci ili pazuhu.
- iscjedak iz bradavice.
- promjenu na bradavici ili oko nje.
- promjenu boje ili osjeta na koži dojke.
- promjenu normalne veličine ili oblika dojke.

TRI JEDNOSTAVNA POSTUPKA ZA SAMOPREGLED DOJKE

1. STANITE PRED ZRCALO

- Promatrajte obje svoje dojke da biste ustanovili zamjećujete li na njima išta neobično.
- Podignite ruke, prekrižite ih iza glave i gurnite ramena prema naprijed.

Ponovno pažljivo pogledajte ima li čega neuobičajenog.

2. PODIGNITE LIJEVU RUKU

Desnom rukom pretražite lijevu dojku. Počnite s gornjom unutarnjom stranom dojke i čvrsto je pritišćući, kružnim pokretima pipajte tkivo dojke s gornje i donje njezine strane, dok ne pretražite cijelu dojku.

- Pretražite područje iznad dojke, osobito pazušnu jamu.
- Ponovite postupak na desnoj dojci.

3. LEGNITE NA LEĐA

- Legnite na ravnu podlogu, namjestite jastuk ispod lijeve lopatice i dignite lijevu ruku iznad glave. Kružnim pokretima desne ruke opipavajte cijelu lijevu dojku dok ne pretražite cijelu njezinu površinu.

- Postupak ponovite na desnoj dojci.

METODE KONTROLNOG PREGLEDA I OTKRIVANJA RAKA DOJKE

Imajte na umu kako četiri od pet kvržica u dojci ne znači da je riječ o raku. Ali što se dijagnoza ranije postavi, veća je vjerojatnost da će liječenje biti uspješno. Ključ za uspješno liječenje raka dojke jest njegovo rano otkrivanje, a ključ za rano otkrivanje jest kontrolni pregled.

Evo najboljih načina kontrole!

SAMOPREGLED DOJKI

Vrlo je vjerojatno da ćete redovitim pregledom dojki rano otkriti znakove moguće bolesti.

KLINIČKI PREGLED DOJKI

To je povremeni pregled dojki palpacijom, tj. opipavanjem, a obavlja ga liječnik. On pregledava dojku i pazuhu te pritom prstima nastoji otkriti postoje li u dojci kvržice.

ULTRAZVUČNI PREGLED

Riječ je o pregledu dojki ultrazvukom, pomoću kojega se ispituju kvržice što se mogu opipati, ali ih je teško vidjeti na rendgenskoj slici.

MAMOGRAFIJA

To je rendgenski pregled dojki kojim se otkrivaju tumori i druge promjene, koje su premalene da bi se mogle napipati.

*Bavite se fizičkim aktivnostima
i jedite raznovrsnu hranu koja obiluje
branjivim sastojcima i vlaknima. Ograničite
količinu masnoća koje unosite hranom
i količinu alkohola.*

KOJI SU RIZIČNI FAKTORI

- **Dob**

Što ste stariji, rizik je veći.

- **Osobna povijest bolesti**

Ako ste već bolovali od raka, veća je mogućnost da će se bolest ponovno pojaviti.

- **Obiteljska povijest bolesti**

Rizik je veći ako je bolest dijagnosticirana vašem srodniku u prvom koljenu - majci, sestri ili kćerki.

- **Kasni porod**

Ako ste svoje prvo dijete rodili nakon 30. godine života.

- **Rana menstruacija**

- prije 12. godine života.

- **Kasni klimakterij**

- nakon 55. godine.

- **Hormonska terapija**

Ako ste primali ili primete hormonsku terapiju.

KOME SE OBRATITI ZA POMOĆ

*Primijetite li u dojci ili pod pazuhom kvržicu
odnosno neku drugu promjenu,
smjesta otidite liječniku.*

*Ako ste zabrinuti i želite s nekim razgovarati,
nazovite najbliži klub i dobit ćete
besplatan i prijateljski savjet.*

KLUB ŽENA S BOLESTIMA DOJKE »NADA« KOPRIVNICA

